

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
4:5

DOM
2018-03-27
meddelad i
Växjö

Mål nr P 5183-17

PARTER

Klagande

MediaSken AB
Box 850
391 28 Kalmar

Ombud: Advokat Andreas Öhlin
Advokatfirman Glimstedt Kalmar Växjö HB
Skeppsbrogatan 49
392 31 Kalmar

Motpart

1. Nybro kommun
Myndighetsnämnden
382 80 Nybro

2. Trafikverket
Box 810
781 28 Borlänge

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut den 8 november 2017 i ärende nr 403-14-16, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för skyltanordning på fastigheten Smedstorp 2:38, Nybro kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 435132

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100	0470-253 46	måndag – fredag 08:00–16:00
		E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se		

BAKGRUND

Myndighetsnämnden i Nybro kommun (nämnden) beviljade den 11 september 2013 (§ 47) MediaSken AB (MediaSken) bygglov för nybyggnad av en skyltanordning på fastigheten Smedstorp 2:38 i Nybro kommun. Trafikverket överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Kalmar län (länsstyrelsen) som den 8 november 2017 upphävde nämndens beslut om bygglov. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

YRKANDEN M.M.

MediaSken överklagar länsstyrelsens beslut och yrkar i första hand att det ska ändras och nämndens beslut fastställas. I andra hand yrkar MediaSken att nämndens beslut, i likhet med förstahandsyrkandet, ska fastställas men att det ska förenas med villkor om att bildväxling inte får ske med tätare intervall än tolv sekunder.

MediaSken anför bl.a. följande.

MediaSken bedriver verksamhet inom annonsering på digitala skyltar. MediaSken har fem digitala skyltar. Förutom den nu aktuella skylten vid infarten till Nybro finns en skylt på torget i Nybro, vilken inte är jämförbar i trafiksäkerhetskänslighet. Därutöver har MediaSken tre motsvarande skyltar i Kalmar, två utmed E22 vid infarterna från norr och söder och en vid avfarten från Ölandsbron. En digital skylt finns utmed E22 i Mönsterås vilken ägs och drivs av en annan aktör. Trafikverket har inte agerat konsekvent när det gäller bygglov för de olika skyltarna. Av den sammanställning som MediaSken gett in framgår att Trafikverket inte motsatt sig bygglov för skylten i Mönsterås, trots att den från trafiksäkerhetssynpunkt är sämre än MediaSkens skylt i Nybro i flera avseenden. När det gäller skyltarna i Kalmar har Trafikverket visserligen motsatt sig bygglov, men däremot inte överklagat något bygglovsbeslut, trots att dessa från trafiksäkerhetssynpunkt är sämre än skylten i Nybro.

Trafikflödet på platsen för skylten i Nybro är det lägsta bland de jämförda platserna. Därutöver har en jämförbar skylt i Gislaveds kommun av mark- och miljödomstolen (mål nr P 2020-16) inte bedömts medföra sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors säkerhet eller betydande olägenhet.

Platsen för skylten är planlagd för natur, dvs. allmän plats. Det finns i planen inte något förbud mot skyltar. Byggnationen av skylten strider därmed inte mot detaljplanen.

Målet är därmed begränsat till frågan om skylten är förenlig med kravet i 2 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, att placering och utformning av skyltar m.m. inte får ske så att den avsedda användningen innebär fara för människors hälsa och säkerhet. Utformningen och placeringen av den aktuella skärmen är för det första inte sämre än de jämförbara fall som redovisats i sammanställningen. Tvärtom är trafiksituationen i föreliggande fall i flera avseenden bättre än på jämförelseplatserna, då hastighetsgränsen är lägre, trafikmängden mindre, vägen mötesseparerad och då skylten inte är synlig från två håll.

Vidare har länsstyrelsen anfört omständigheter som inte är relevanta för bedömningen av trafiksäkerheten. Länsstyrelsen har anfört att högsta tillåtna hastighet höjs till 100 km/tim efter platsen för skylten. Endast den tillåtna hastigheten på den aktuella platsen kan dock läggas till grund för bedömningen. Vidare har anförts att korsningen 250 meter öster om skylten skulle inverka negativt på trafiksituationen. Denna korsning ligger dock enligt bygglovsansökan utanför betraktningssvaret om 10–200 meter. På den aktuella vägsträckan är högsta tillåtna hastighet 70 km/tim. Sträckan är helt rak, mötesfri och saknar korsningar eller andra distraherande moment. Det finns därför inte grund för länsstyrelsens slutsats att trafiksituationen är komplicerad.

Mot denna bakgrund saknas det grund för att anta att placeringen av skylten kan medföra fara för människors hälsa och säkerhet. Det föreligger därmed förutsättningar för bygglov.

Till stöd för sin talan har MediaSken gett in en sammanställning av olika skyltar och Trafikverkets inställning till dem, trafikuppgifter från Trafikverket samt fotografier på bolagets andra skyltar, som nämns i överklagandet.

DOMSKÄL

Skyltar och skyltanordningar ska i ärenden om bygglov utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl.a. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser och till trafikförsörjningen och behovet av en god trafikmiljö (2 kap. 6 § PBL).

Tillämpliga bestämmelser i övrigt framgår av länsstyrelsens beslut.

Av utredningen i målet framgår att den aktuella vägen – riksväg 25 – är en landsväg med mitträcke men utan vägren. Högsta tillåtna hastighet på platsen är 70 km/tim men övergår strax därefter till 100 km/tim. Vidare framgår att skylten är tre meter hög och fyra meter bred och att tekniken för skärmen är LED P10. Skärmen är utformad med automatisk ljusnivåreglering och kan visa både stillbilder och rörliga sekvenser.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att reklamskylten är förenlig med detaljplanen (jfr MÖD 2013:35). Härefter är fråga om skyltens förenlighet med 2 kap. 9 § PBL.

Det måste antas att själva syftet med reklamskylten är att få trafikanterna att uppmärksamma det budskap som förmedlas på densamma. Vidare måste det antas att då en trafikants uppmärksamhet tillfälligt riktas mot skylten, dennes uppmärksamhet på trafiksituationen i någon mån minskar. Frågan i målet är huruvida trafiksituationen på platsen, i förhållande till skyltens utformning och placering, är sådan att den minskade uppmärksamheten hos trafikanterna kan tillåtas utan att det skulle kunna innebära en fara för människors hälsa och säkerhet.

För att 2 kap. 9 § PBL ska kunna tillämpas är det tillräckligt att den skylt eller ljusanordning som bygglovsansökan avser kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors säkerhet. Med hänsyn härtill och vid en

sammanvägd bedömning av de ovan redovisade omständigheterna i målet, finner mark- och miljödomstolen att skylten inte uppfyller kraven för bygglov i 2 kap. 9 § PBL. Mark- och miljödomstolen anser inte heller att ett villkor om bildväxlingsfrekvens, som det av MediaSken i andrahandsyrkandet föreslagna, kan föranleda någon annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 17 april 2018.

Cecilia Giese Hagberg

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit beredningsjuristen Robert Bjersander.

Länsstyrelsen
Kalmar län

BESLUT

2017-11-08

Diarienummer

403-14-16

Sid 1 (5)

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:5

INKOM: 2017-12-08
MÅLNR: P 5183-17
AKTBIL: 2

Klagande

Lösbrev

Trafikverket, Region Syd

Att: Sara Lundgren

Ärendemottagningen

Box 810

781 28 Borlänge

Motpart

Delgivningskvitto

Mediasken AB

Ombud: Andreas Öhlin

Advokatfirman Glimstedt

Skeppsbrogatan 49

392 31 Kalmar

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

Myndighetsnämnden

Nybro kommun

382 80 Nybro

Ink 2017-12-08

Akt: P5183 / 17

Aktbil: 2 rot 4:5

Överklagande av beslut gällande bygglov för skyltanordning på fastigheten Smedstorp 2:38, Nybro kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver det överklagade beslutet och avslår ansökan om bygglov.

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser uppförande av en bildväxlande skylt med LED-skärm, 3 meter hög och 4 meter bred, som placeras på en höjd om 2,5 meter ovan mark på en pylon ca 10 meter från asfaltkanten på västergående körfält på riksväg 25. Aktuell del av fastigheten Smedstorp 2:38 omfattas av en detaljplan från 1979 och skylten placeras inom område som i planen är utpekade som allmän plats, park.

Myndighetsnämnden i Nybro kommun beslutade den 11 september 2013, § 47, att bevilja bygglov för sökt åtgärd på rubricerad fastighet.

Beslutet har överklagats av Trafikverket.

Byggherren har inkommit med replik på överklagandet.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Formalia

Byggherren har anfört att överklagandet inte har kommit in i rätt tid. Länsstyrelsen konstaterar att överklagandet av nämnden har bedömts såsom inkommet i rätt tid, ett ställningstagande som också binder länsstyrelsen i egenskap av högre instans (jfr Mark- och miljöoverdomstolens dom den 21 maj 2014 i mål nr P 8496-13 samt även Högsta Förvaltningsdomstolens dom den 21 oktober 2011 mål nr 2750-11). Överklagandet ska därmed anses ha inkommit i rätt tid och tas upp till prövning i sak.

Sakfrågan

Nämnden har bedömt att åtgärden är förenlig med planens syfte och att den avvikelse som skylten ger upphov till kan godtas såsom liten enligt 9 kap 31 b § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. För att ett bygglov ska beviljas inom detaljplanelagt område krävs emellertid – utöver att åtgärden är förenlig med planen – att relevanta hänsyns- och anpassningskrav enligt 2 kap PBL uppfylls. Såvitt framgår av bygglovsbeslutet har nämnden inte prövat åtgärdens lämplighet med hänsyn till dessa krav. Nämnden har istället förenat bygglovets villkor om att placeringen inte får vara en betydande olägenhet för trafik eller boende, men eftersom ett sådant villkor avser förutsättningar som ska beaktas redan vid prövningen av en bygglovsansökan kan nämndens prövning av åtgärden inte anses fullgod. En korrekt prövning av den sökta åtgärden ska istället innebära ett beaktande av samtliga relevanta lämplighetskrav i 2 kap PBL.

Trafikverket har, till stöd för överklagandet, anfört att elektroniskt bildväxlande reklam intill en väg generellt bör undvikas och har bedömt att placeringen av den aktuella skylten inte är lämplig med hänsyn till trafiksäkerheten. Länsstyrelsen konstaterar att många trafikolyckor sker till följd av att trafikanter blir distraherade och principen är därför att trafikmiljön ska vara så distraktionsfri som möjligt. Särskilt gäller det landsväg där hastigheterna typiskt sett är högre och marginalerna mindre än i tätort. Huvudregeln måste därför vara att endast berättigad information ska få förekomma i sådan trafikmiljö, såsom nödvändig trafikinformation till trafikanterna. Det kan även som undantagsregel vara berättigat att ha information om verksamheter som befinner sig i närheten av informationsplatsen, men även då beror tillåtligheten av denna på trafikmiljöns specifika förutsättningar. När det gäller kommersiella budskap utan direkt samband med platsen bör sådana emellertid som regel inte förekomma, i synnerhet inte bildväxlande.

I förevarande fall är fråga om en landsväg som visserligen har mitträcke och är mötesfri men marginalen mellan körbana och räcke är liten och det saknas även väggen, vilket sammantaget inte lämnar trafikanterna några säkerhetsmarginaler om de vinglar till när de läser reklambudskap. Hastighetsbegränsningen vid skylten är 70 km/tim för att strax därefter övergår till 100 km/h i

västergående körfält. Ca 150 meter öster om skylten finns en busshållplats och ytterligare 100 meter österut en fyrvägs korsning med separata vänstersvängskanaliseringar. I anslutning till korsningen finns även en passage i plan för oskyddade trafikanter.

Den lovsökta skylten avser inte förmedla någon nödvändig trafikinformation eller berättigad information om verksamheter i det omedelbara närområdet. Av betydelse i sammanhanget är även att skylten är stor och kan bära en betydande mängd information som kan påkalla trafikanternas uppmärksamhet i inte obetydlig omfattning. Med beaktande av att skylten även är bildväxlande kan den tidsrymd varunder trafikanters uppmärksamhet tas från trafiken vara så lång att det utgör en påtaglig och konkret trafikfara.

Länsstyrelsen finner sammantaget att skylten blir ett distraktionsmoment för vägtrafikanterna i en trafiksituation som, med hänsyn till omständigheterna, får anses komplicerad samt inrymma relativt höga hastigheter. Åtgärden är därmed olämplig med hänsyn till risken för trafikolyckor och fara för människors hälsa och säkerhet. Mot bakgrund av detta bedömer länsstyrelsen att skylten inte är förenlig med kraven i 2 kap 9 § PBL. Det saknas därmed förutsättningar för att bevilja bygglov för åtgärden. Vad byggherren anfört föranleder ingen annan bedömning. Det överklagade beslutet ska därmed upphävas och ansökan om bygglov avslås.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 6 kap 3 § plan- och byggförordningen (2011:338) krävs det bygglov i områden som omfattas av en detaljplan för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar.

Av 2 kap 9 § PBL framgår att lokalisering, placering och utformning av bland annat skyltar och ljusanordningar inte får ske så att anordningen kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

Av 9 kap 30 § PBL framgår att bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan bland annat om åtgärden inte strider mot detaljplanen och åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9–11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Enligt 9 kap 31 b § PBL får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Länsstyrelsen
Kalmar län

Beslut
2017-11-08

Diarienummer
403-14-16
Sid 4 (5)

De som deltagit i beslutet

Detta beslut har fattats av chefsjurist Carl Hildén med jurist Samuel Rempe som föredragande.

Carl Hildén
Chefsjurist

Samuel Rempe
Jurist

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. **Observera att du ska skicka eller lämna in överklagande till Länsstyrelsen i Kalmar län, 392 31 Kalmar. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till kalmar@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till domstolen.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det domstolen som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din mening, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefonnummer 010-223 80 00. **Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.**

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.